

Một công nhân sống trong gia đình thái kỳ chế độ cũ cùng hóa hợp tác xã của Công Sơn.

Vừa thức giấc, Ngọc vội vàng nháy xuống há cáa nhìn ra ngoài. Chát cha! Hình như trời đã muán sang! Cháa kịp lo chuyện vá sinh cá nhân Ngọc đã lật đật tháp đèn, lấy cái nhóm bếp. Nàng nhóm cùng lúc hai lò, một bên nấu cơm, một bên nấu nước. Bao giờ nàng cũng lo sợ nám nái nác khá lớn nấu với nháng thá lá uống đồác do nàng tá hái lấy. Ở vùng quê ngái ta vẫn dùng một vài thá lá như lá vái, lá "ngáy" (không phải lá ngái), lá bồ bồ, dây lá nhãn láng (có nái gọi lá mám nám) kiám tá ráng ráy vá xát ra, phơi khô rồi táng bao đá nấu uống để thay lá chè (trà). Nác các thá lá lấy ai cũng dùng đồác, cả nhà sống uống suốt ngày.

- Tráa một rồi! Trời không kịp về aá một đi máa bá chúng nhán!

Suốt tuần nay gát cáy xong xuôi nên hợp tác xã không còn đánh công báo thức. Đêm qua đi họp kiám đi má thành tích về váa qua và vách kế hoạch làm ăn với tái kéo dài tái mái hai giờ khuya, Ngọc vội quá một nên ngủ quên.

Dù sao, sáng nay Ngọc cũng cảm thấy có chút thoải mái hơn mỗi ngày. Có thể nàng đã ngủ đồác một giờ hơn sáu tiếng - một giờ ngủ khá dài kể từ khi nàng làm ăn trong hợp tác xã.

Bình thường Ngọc vẫn thức dậy muộn hơn giờ. Nàng nấu cơm nước, chia phần ra cho táng đáa nhá. Cá cơm lớn thức ăn mới đáa, Ngọc đổ vào một tô riêng để yá đán kê càng. Nàng đã chá rõ số phần của đáa nào, đá chá nào. Khi thức dậy, mới đáa số tùy tiện chia phần ăn dành cho mình ra để ăn đồá trong ngày. Nói là cảm cho thuán miệng đồá nghe chá bao giờ cái tô cũng chá có một ít cơm để nấu khoai sán. Thám chí vài lúc, chá có khoai sán ráng.

Tháng Tý lên bảy, tháng Sửu lên sáu, cả hai đáa đáu có một thái đồác cha mẹ ôm ấp công chịu sung sướng. Riêng con Hoa lên ba, sinh ra nhám lúc chián tranh quá khác liệt, Ngọc phải bế nó trên tay mà cháy giấc. Cha nó lấy một bát nước khián gia đình lâm vào cảnh neo đơn đối túng. Bé Hoa không hề đồác háng một chút tíán nghi nào trong tuổi ấu thơ cho nên Ngọc thấy tháng nó lắm. Khi chia chác, bao giờ Ngọc cũng lấy ý ưu tiên cho bé Hoa. Nàng vẫn nhớ như hai tháng anh:

"Các con phải tháng bé Hoa mới phải, vì nó là kẻ chịu khổ nhiều nhất trong nhà. Trời con đã có một thái muộn chỉ đồác náy rồi, còn nó về aá đát sáa là ăn đồán trián mián!"

Tháng khi đi làm về, việc đầu tiên là Ngọc xem lấy ba cái tô chia cơm cho lũ trẻ. Nếu có tô nào còn thừa mà ăn không là đồát khoát trong ngày đã có chuyện, hoặc có đáa ốm, hoặc có đáa giận lý không ăn. Thá là Ngọc phải một công kiám thuác men hoặc nán để dành. Thánh thoáng Ngọc vẫn nghe bé Hoa kêu đói. Bé phản nán là má tháng đồá phần cho bé quá nhiều khoai sáu. Ngọc đoán, dù đồác chia phần công thức, nháng đáa nào đó đồáy trẻ đã lên bát xén hoặc đồái phần của nó. Nhiều lần bé giận lý bỏ ăn cả ngày. Nàng hết sức bác bái nháng không biết làm sao...

Trời nào khổ ẻ ngái, Ngọc tranh thủ tám rửa cho lũ trẻ, nấu cái gì cho chúng ăn thêm. Nếu có hợp hành bệnh rồi, hoặc quá mệt mỏi, Ngọc chỉ việc rửa sạch tay chân rồi đi ngủ.

Th là Ng c ch y l i hàng rào b m t cảnh roi. Nh ng nàng ch t đi ng h n khi th y hai th ng con mình lẫn x vào nhau tính ăn thua đ . Th ng Tý tay c m con dao dài cán, th ng S u thì c m cái "m x y" nh n ho c. Ng c ho ng h t c can chúng ra, nh ng nàng suýt ăn nh m m t cái m x y. Th ng nào cũng nhanh nh sóc, Ng c không th nào b t đ c chúng... Ng c ng ng l i mà th trong khi hai th ng nh ti p t c đu i nhau sát s t. Ng c rất c c kêu la làng xóm nh ng hoàn toàn vô hi u. Nàng b t l c n m lẫn xu ng đ t khóc m lên khi n bé Hoa cũng đang n m v tròn m t thôi khóc đ ng d y ch y l i bên m . Th y án m ng đ x y ra nh ch i, kinh s t t cùng, Ng c gào lên:

- Bây gi t tao đi đã r i đánh nhau! Tý i! S u i! Bây gi t tao đi r i chém nhau!

M c k , hai th ng nh v n coi nh pha, v n dao qu m x y g t nh hai ki m khách tranh tài.

Sùng máu quá mà không làm gì đ c, Ng c đ p đ u xu ng đ t nghe bình b ch làm bé Hoa l i khóc ré lên. Thành linh Ng c ng i b t d y, ch y th ng vào bàn th ch ng, lôi cái t m khăn đ ph trên cái nh th quăng xu ng đ t, đ l ra khuôn m t m t thanh niên đ p trai m c quân ph c, nàng hét:

- Anh i là anh, sao anh ng i t nh b nh th ? M y đ a con nó đang đâm chém nhau sao anh c ng i t nh b nh th anh i là anh i!

R i Ng c l i lẫn xu ng đ t mà cheo khóc. Bé Hoa cũng ch y vào ôm l y m mà kêu đ n kh n gi ng:

- Má đ ng khóc n a má i! Má đ ng khóc n a!...

Gào chán, hai m con ôm nhau mà n m t i ch . Ng c đ a tay v v thoa thoa vào l ng đ a con gái bé b ng. Ch c sau ch còn nghe r i r t vài ti ng th dài c a Ng c và ti ng n c khóc c a bé Hoa. Bé Hoa đã ng . Ng c nh nhàng nâng đ u bé lên kê vào cánh tay mình r i n m yên.

B ng Ng c nghe ti ng l c c c phía đ u b p r i ti ng th ng Tý:

- T m b a nay mà còn ăn c p đ ăn c a tao n a tao chém ch t cha mày!

Ti ng th ng S u n i theo:

- T m t nay mày còn r t i tô đ ăn c a tao, tao đâm th ng ru t!

Lúc này Ng c m i bi t ch c tình hình đã yên, nàng không còn h i h p lo s n a. Nàng ti p t c n m im l ng, không m y khi nàng có c h i ngh ng i tho i mái nh th này... Ch c sau, Ng c m m t nhìn cái thân tr n đen đu bé b ng c a bé Hoa, nàng r m y cái x ng s n c a bé, n c m t nàng l i trào ra. "Kh thân con tôi! N u cha con còn thì con đâu đ n n i!" Ng c nh th m r i b t giác nàng ôm bé mà hôn túi b i. Bé sung s ng xúc đ ng nững n u:

- Má, con đói b ng!

- Khi nầy con ch a ăn à? N m ch c n a r i má d y l y c m cho ăn.

- Hôm nay má không đi làm h má? Má nhà v i con nhé! Khi nầy con ch a ăn chi h t má à. Con th c d y th y anh Tý đang gi tô c a con mà b c, con b t đ n thì anh Tý nói anh S u v a b c b t c a con nên anh b t ch c! R i hai anh đánh l n nhau...

- Th ngày th ng má đ c m nhà con ăn có no không?

- Má đ ít quá, khi nào cũng l ng n a tô nên con b đói hoài... Mà sao má c hay l a khoai sâu và s n mà đ cho con v y? Khoai sâu đ ng l m má i.

- Thôi, ch c n a má cho con ăn nhi u xôi v i tr ng n a...

Hôm kia chia đ c m y lon n p, Ng c đ nh vài hôm n a n u cho lữ con ăn m t b a. Hôm

qua tình cđ đi qua cánh đđ ng ngđđ i ta cho vđ t ăn, nằng lđ i lđđ m đđđ c mđ t cái trđ ng đđ rđ i. Quá lâu rđ i lũ con không đđđ c ăn trđ ng, Ngđ c coi nhđ mđ t món quà quý. Nằng trđ hđ p lên cđ m rđ i chia cho bé Hoa mđ t nđ a, hai thđ ng anh mđ t nđ a.

Nghe nói sđ đđđ c ăn xôi vđ i trđ ng, bé Hoa mđ t sáng rđ lên, vđ i vàng đđ ng bđ t đđ y với nđ m tay mđ mà kéo:

- Thđ má đđ y cho con ăn đi!

Ngđ c thđ dài. Nằng uđ ođđ đđ ng đđ y theo con. Nằng tđ n ngđ n ngđ m nhìn bđ c chân dung chđ ng trên bàn thđ , miđ ng lđ m bđ m:

- Anh tha thđ cho em, nhiđ u lúc em quá khđ muđ n nđ i khùng. Vì nghĩ tđ i các con nên em phđ i gđ ng sđ ng thôi...

Bé Hoa giđđ ng mđ t chđ đđ i. Ngđ c cúi xuđ ng lđđ m cái khăn đđ rđ sđ ch bđ i rđ i phđ lđ i ngay ngđ n trên bđ c đ nh chđ ng. Bé Hoa nđ m lđ y tay nằng lđđ đi:

- Má cho con ăn cđ m trđ ng vđ i trđ ng gà đi má!

Ngđ c lđ i thđ dài:

- Thđ tay ra rđ i má làm cho con ăn!

Nằng đi tđ i chđ ng bđ p lđ a lđ y mđ t cái soong nhôm, nhđ ng lđ c xáo mãi không ra đđđ c cái nđ p. Trđđ c kia, nhà Ngđ c vđ n hay kđ giđ sđ m rđ t nhiđ u soong lđ n nhđ đđ n hđ n mđđ i cái. Tđ ngày ra làm hđ p tác xã, nằng chđ dùng mđ t cái nđ u cđ m và mđ t cái nđ u nđđ c uđ ng, còn bao nhiêu đđ u lau chùi sđ ch sđ úp lđ i trên chđ ng, không mđ y khi đđ ng tđ i. Quái lđ nhđ! Thđ nằng đã cđ t nhđ ng cái nđ p đ đđ u? Nằng giđ tđ t cđ nhđ ng cái soong lên và càng ngđ c nhiên không thđ y mđ t cái nào còn nđ p đđ y...

- Sao lâu thđ má? Má tìm cái gì thđ ? - Bé Hoa nôn nóng hđ i.

- Má tìm mđ y cái nđ p soong mà đđ y chđ !

Bé Hoa xđ u mđ t xuđ ng, nói nhđ :

- Con nói má đđ ng nói lđ i anh Tý đánh con nghe, nđ p soong anh Tý bán hđ t rđ i!

Ngđ c giđ n sôi lên, đánh đét mđ t bàn tay vào mông con bé:

- Thđ này thì tôi chđ t mđ t, không thđ sđ ng vđ i nhà này đđđ c!

Nằng lđ i nđ m xuđ ng giđ y giđ a kêu khóc. Con bé bđ đánh đau đđđ ng nhđ ng không dám hé miđ ng. Nó đđ ng trđn trđn nhìn mđ nó, đđ ng mđ i nó lđ i ngđ i.

Lúc đđ y cũng đã khođ ng mđđ i giđ trđ a, thđ ng Tý thđ ng Sđ u vđ n còn lđ n đđ u mđ t. Bđ ng tđ xa vđ ng lđ i tiđ ng rao lạnh lđ nh kéo dài cđ a mđ t ngđđ i đàn bà:

- Chai bao nhôm nhđ a dép đđ t bán... không...?

Bé Hoa nđy giđ nghĩ mình có lđ i làm mđ giđ n, bđ ng đđ i mà không dám kêu, giđ nghe tiđ ng rao liđ n liđ n thođ ng lđ p công:

- Anh Tý bán cho bà đđ đđ y má đđ i!

Ngđ c nghe nói vđ i vàng vùng đđ y. Nằng bđ o bé Hoa:

- Con ra kêu bà đđ y vô đây má bán cho!

Bé Hoa muđ n làm vui lòng mđ , lđ t đđ t chđ y ra ngđ. Trong khi đó, Ngđ c gom tđ t cđ nhđ ng cái soong mđ t nđ p lđ i mđ t chđ ng nđ ng, mang tđ t cđ ra sân. Ngđđ i đàn bà buôn chai bao nhôm nhđ a đang hđ n hđ quđ y mđ t gánh theo chân bé Hoa vào thđ y mđ t chđ ng soong thì mđ ng húm lên nhđ ng không khđ i ngđ c nhiên, bà ta đđn đđ :

- Soong đđ u mà chđ bán nhiđ u thđ ! Sao lđ i bán đi? Tôi mua theo giá phđ thđ i rđ lđ m chđ à!

Ngđ c thđ y cái mđ t bà ta thì giđ n sôi gan, xđ ng giđ ng:

- Bà phđ i mua hđ t tđ t cđ sđ soong này cho tôi! Không mua cũng chđ t vđ i tôi! Mua không? Bà nói đđ cho tôi nghe!

Ngđđ i đàn bà thoág kinh ngđ c rđ i chđ t hiđ u, nhđ ng bà làm bđ ngđ ngác:

- Ch nói ph giá thì tôi mua, không ph giá thì thôi, ch vì c gì mà d v y?

Ng c ch tay th ng vào m t ng i buôn bao chai:

- Ch buôn bán cũng ph có l ng tâm m t chút ch ! Ch l i ph nh m y đ a con tôi bao nhiêu n p đem bán cho ch h t r i bây gi c ch c cái soong này tôi làm sao mà n u n ng đây? Bây gi ch b o tôi làm chi v i s soong này?

- Đ a nào nó nói b y v y ch tôi mua bao gi ? Hay nó bán cho ai đó ch ?

Ng c càng t c gi n quay sang bé Hoa:

- Th ng Tý bán cho m này hay bán cho ng i khác?

Bé Hoa s h i nói:

- Anh Tý bán cho m này má à! Không ph bán cho ng i khác.

Trong khi hai bên đang to ti ng thì bà già Lành nhà hàng xóm ch y sang. Bà già Lành cũng ch tay vào m t ng i buôn ve chai cay cú:

- Con m này đánh ác l m! B a kia m cũng d th ng cháu tôi bao nhiêu dép trong nhà m mua s ch. Báo h i c nhà đi làm t i v không ai còn m t chi c đ r a chân. B t nhân đ n th thì thôi. Vùng này ch có m mua ch còn ai t i đây n a!

Ng i buôn ve chai th y ch i không đ c xu ng n c:

- Thi t tình tôi không bi t. Th y t i nó bán tôi t ng đ b r i tôi m i mua ch ! Thôi l r i, t nay g p tr con bán gì tôi ph i c n th n. Khi nào th y có n p còn dùng đ c tôi s đem t i cho ch l a...

Nói xong, bà ta nhè nh b c ra ngõ...

Ng c nói v i bà già Lành:

- Ph i nói cho con m bi t ch còn khuya m ta m i đem n p t i cho mà l a. Khi nào c n thì nh th gò cái khác cho r i.

Bà già Lành ti p l i:

- Nguyên do cũng t i m y th ng bán cà rem n a! Coi ch ng t i nó còn xúc g o mà đ i n a đó. Ai ch th ng cháu tôi b b t m t l n r i. Mình không đ g o ăn, th mà nó đem m t lon đ m t cây cà rem m i kh ch !

Ng c l c đ u ngao ngán:

- Th i bu i đói kh nó sinh ra th bác i. Tôi chán l m r i. Con mình nó quá thèm đi nó ph i làm b y. Bác nghĩ nh tôi c tháng nay ngày nào cũng đi t bu i khuya, t i m t m i v , su t ngày chúng mu n làm gì thì làm, gi chúng sao đ c? T đ n n i c tháng nay tôi không h t m r a đ c cho chúng, cũng không nói đ c v i chúng m t l i. Mình v t i nhà thì chúng ng c r i bi t làm sao!

- Th sáng nay cô đ c ngh à?

- Đâu có, sáng nay đ i b t đ u d n đ t tr ng lang, tôi d y quá tr nên li u ngh luôn đó ch ! Thôi sao thì sao, cũng là đ p đ t m r a cho m y cháu m t b a.

Nàng ch bé Hoa:

- Bây gi ban ngày ban m t m i th y rõ, l ng c chi cũng đóng c m t l p đ t dày! Thôi, đ má vô n u cho ăn nghe! Ch c con đói l m r i há?

Bé Hoa m t sáng lên nh ng im l ng, kh g t đ u.

*

Ng c l t qu tr ng c t làm đôi, b vào chén bé Hoa m t n a. N a qu còn l i, Ng c l i c t làm hai l n n a đ vào hai chén xoi c a Tý và S u.

Bé Hoa nhìn mi ng tr ng đ trên chén xoi không ch p m t. Ng c v a thích thích v a t i nghi p theo dõi thái đ c a bé. Đ i v i vùng quê này, dù nghèo ng t m y, ng i ta th nh tho ng v n có chút th t đ ăn. Con chim, con chu t đ ng, con ch i đầu cũng có, đôi khi không

tìm mà được c. Mày đưa nhá v n có th câu được vài con cá nh. Nh ng tr ng thì l i thu c lo i xa x ph m, nh t là d i m t tr con.

- Con ăn đi!

Nghe m nói, bé Hoa kéo ngay chén xôi v phía mình. Bé ch a ăn xôi mà g p ngay mi ng tr ng đ a lên mi ng. Nó li m t ng chút v n v trên ph n ngò đ r i li m ph n ngò tr ng l ng tr n nh m. Nó chép mi ng vài l n r i b t đ u kh i t ng chút.

- Ăn đi k o đ h t!

Bé Hoa b t m c mi ng tr ng vào mi ng r i nhìn m mà c i. Bé ng m nó m t ch c r i nhá nhè nh mà nu t. Nu t xong, hình nh bé ti c r mình đã ăn quá v i. Nó đ a đũa l a g p t ng chút v n đ v r i trên chén xôi mà nhâm nhi. Ng c b t đ u ăn, mùi c m n p th m tho h p d n l m nh ng bé Hoa v n ch a ăn. Đôi m t bé thom thém li c nhìn hai mi ng tr ng trên chén c a hai th ng anh. Ng c th y th nói:

- Không đ c h nh v y!

Nàng toan l y đũa đ y hai chén kia l i mang đ vào ch khác. Nh ng r i c m lòng không đ u, nàng nói v i bé:

- Thôi, cho g p luôn c hai mi ng đi! Ch c t i nó v nh không đ c nói chi h t mà n!

Bé Hoa sung s ng g p ngay m y mi ng tr ng. Nó ăn v i vàng nh đ th tiêu tang tích, sau đó b t đ u ăn xôi.

Cũng may cho bé, n u ch m h n m t tí thôi là nó m t ph n b i d ng ph tr i. M y phút sau hai th ng bé v a reo c i h n nhiên v a ch y s ng s c vào nhà.

- Má không đi làm à?

- Nhà có bầy nuôi! T nay bầy lo đi làm đ nuôi tao!

Không đ ý đ n l i m, c hai đ a l p t c sà xu ng, m i đ a b ng m t chén. Chúng ăn h ng h c nh s không k p tàu. Ng c nhìn t đ u đ n chân t ng đ a. Đ a nào trông cũng nh dân Th ng, t thân th đ n áo qu n không có gì coi đ c. Ng c l c đ u:

- Ăn xong r i ra tôi t m cho!

Trong khi t i nh ti p t c ăn, Ng c chu n b tr c hai thùng n c và xà bong.

- Ra đây c u c !

Th ng Tý b m l i ra t m đ u tiên. Nàng d i n c, xát xà phòng kh p thân nó r i b t đ u k c. Nàng k th t k kh p m i n i trên thân khi n th ng bé đau nh t c t c c i né qua tránh l i li n li n. Vài lúc nó ph i hét lên. Nhi u l n Ng c ph i phác vào mông nó bém bép. N c đ i ch y xu ng đen ngòm. Ng c k c đ n m i tay mà không sao làm s ch đ c cái thân hình b m đ y đ t quá lâu ngày ăn vào l p da chai n ng đ n khét. T m g n h t thùng n c mà cái c th ng Tý v n còn nh m nh p đen b n. Ng c l c đ u kêu:

- Mu n t m s ch t i bầy ph i ngh thêm ngày mai n a! Đ t b m c l p dày tr n nh da l n tao không cách chi k cho n i!

Bà già Lành hàng xóm đi ngang nhà nghe v y đ ng l i nói:

- Này, cô Ng c i, tôi bày cho! Cô hãy ki m m t mi ng gi nhúng vào đ u h a thì cái gì cũng k đi đ c h t.

Ng c quay l i nhìn hai đ a kia:

- S u, vô xách chai đ u hồi ra đây. Con Hoa đi l y cái áo rách!

Qu th t khăn nhúng đ u h a r i chùi ghét cáu trên thân ng i hi u nghi m vô cùng, chùi đ n đầu nó sáng ra nh da m i c o đ n đó. Ng c chùi m t ch c thì thân hình th ng Tý hoàn toàn đ i khác...

Nh cách dùng gi nhúng đ u h a đ lau, v i c t m cho th ng S u và con Hoa d dàng h n. V a t m xong, hai th ng nh l i v i l n m t.

Một ngày nghỉ ở nhà

Tên: Giỏi; K2 Ngô Việt Trung

Tháng: 19; Năm: 2012 21:36

Bé Hoa coi bộ thoải mái mái hớn hớn, nó ngồi bệt trên tấm ghế tựa trước mặt mẹ, tay cầm bóng chân sút bàn chân trống hơu lên nhìn ríi nói nhảm khoe:

- Cái bàn chân nó "mới" quá chừng chừng!

Ngồi cựa cựa, cúi hờn đờu bé Hoa mặt cái ríi nói:

- Thôi, con đi chơi khác chơi, đồ mẹ còn giữ quần áo, lâu lắm rồi mẹ đi nhà đồ cựa cựa ngày...

Ngô Việt Trung